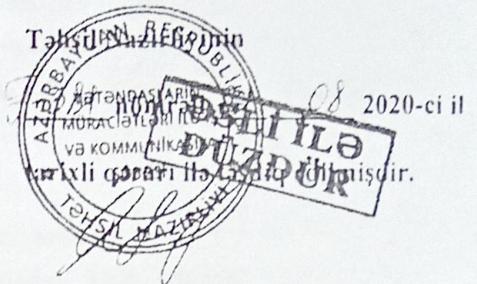

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI TƏHSİL NAZİRLİYİ

Azərbaycan Respublikasının

BAKALAVRIAT SƏVİYYƏSİNİN (ƏSAS (BAZA) ALI TİBB TƏHSİLİNİN) İXTİSAS ÜZRƏ

TƏHSİL PROGRAMI

İxtisasın (programın) şifri və adı: 050111 - Korreksiyaedici təlim

**BAKALAVRİAT SƏVİYYƏSİNİN 050111 - Korreksiyaedici təlim İXTİSASI ÜZRƏ
TƏHSİL PROGRAMI**

1. Ümumi müddəələr

- 1.1. Bakalavriat səviyyəsinin "050111 - Korreksiyaedici təlim" ixtisası üzrə Təhsil Programı (bundan sonra ixtisas üzrə Təhsil Programı) "Təhsil haqqında" Azərbaycan Respublikasının (Qanununa, Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinin müvafiq qərarlarına, eləcə də "Ali Qanununa, Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinin müvafiq qərarlarına, eləcə də "Ali təhsilin bakalavriat (əsas (baza) ali tibb təhsili) səviyyəsi üzrə ixtisasların (programların) Təsnifikasi"na uyğun hazırlanmışdır.
- 1.2. Təhsil Programının məqsədləri aşağıdakılardır:
  - Ixtisas üzrə məzunun kompetensiyalarını, ixtisasın çərçivəsini, fənlər üzrə təlim və öyrənmə metodlarını, qiymətləndirmə üsullarını, təlim nəticələrini, kadr hazırlığı aparmaq üçün infrastruktura və kadr potensialına olan tələbləri, tələbənin təcrübəkeçmə, işadızalmə və təhsilini artırma imkanlarını müəyyənəşdirmək;
  - Tələbələri və işagötürənləri məzunların əldə etdiyi bilik və bacarıqlar, eləcə də təlim nəticələri bərədə məlumatlaşdırmaq;
  - Təhsil Programı üzrə kadr hazırlığının bu proqrama uyğunluğunun qiymətləndirilməsi zamanı bu prosesə cəlb olunan ekspertləri məlumatlaşdırmaq.
- 1.3. Təhsil Programı tabeliyindən, mülkiyyət növündən və təşkilati-hüquqi formasından asılı olmayaraq Azərbaycan Respublikasında fəaliyyət göstərən və "050111 - Korreksiyaedici təlim" ixtisası üzrə bakalavr hazırlığını həyata keçirən bütün ali təhsil müəssisələri üçün məcburidir.
- 1.4. Tələbənin 5 (beş) günlük iş rejimində həftəlik auditoriya və auditoriyadankənar ümumi yükünün həcmi 45 saatdır (xüsusi təyinatlı ali təhsil müəssisələri istisna olmaqla). Həftəlik auditoriya saatlarının həcmi ümumi həftəlik yükün 50%-dən çox olmamalıdır. Ixtisasın xüsusiyyətindən asılı olaraq həftəlik yükün həcmi dəyişdirilə bilər.

2. Məzunun kompetensiyaları

- 2.1. *Təhsil Programının sonunda məzun aşağıdakı ümumi kompetensiyalara yiyəlanmalıdır:*
  - Ixtisası üzrə Azərbaycan dilində şifahi və yazılı kommunikasiya bacarıqlarına;
  - Ixtisası üzrə ən azı bir xarici dildə kommunikasiya bacarıqlarına;
  - Azərbaycan dövlətçiliyinin tarixi, hüquqi, siyasi, mədəni, ideoloji əsasları və müasir dünyadakı yeri və roluna dair sistemli və hərtərəfli biliklərə, milli dövlətimizin perspektiv inkişafını proqnozlaşdırma qabiliyyətlərinə;
  - Milli dövlətimizin qarşılaşduğu təhdidləri və çağırışları müəyyənətmə bacarıqlarına;

- İş yerində informasiya texnologiyalarından istifadə etmək qabiliyyətinə;
  - Komandada iş, problemin həllinə ortaq yanaşmaya nail olmaq qabiliyyətinə;
  - Yeni şəraitə uyğunlaşmaq, təşəbbüs irəli sərmək qabiliyyətinə və uğur qazanmaq iradəsinə;
  - Məsələlərin həlli üçün əlavə məlumat resurslarını müəyyən etmək və seçə bilmək qabiliyyətinə;
  - Peşəkar məqsədlər üçün müvafiq məlumatı təhlil etmək, ümumiləşdirmək və tətbiq etmək bacarıqlarına;
  - Peşəkar fəaliyyətini planlaşdırmaq və təşkil etmək, gələcək təhsilini və mövcud bacarıqlarını təkmilləşdirilmək, vaxtı idarə etmək və tapşırıqları vaxtında tamamlamaq qabiliyyətinə;
  - Fəaliyyətində sosial və ekoloji məsuliyyətə, eləcə də vətəndaş şüuru və etik yanaşmaya, həmçinin keyfiyyətə üstünlük vermək bacarığına;
  - Bilik və bacarıqlarını inkişaf etdirmək məqsədilə vəziyyəti və özünü yenidən qiymətləndirmək və özünütənqid bacarığına.
- 2.2. *Təhsil programının sonunda məzun aşağıdakı peşə kompetensiyalarına yiyələnməlidir:*
- Pedaqogikanın nəzəri əsaslarına, təlimin nəzəriyyəsi və texnologiyalarına, tərbiyə nəzəriyyəsi və texnologiyalarına, məktəbin idarə edilməsi və ona rəhbərliyin forma və metodlarını tətbiq etmək bacarığına;
  - Müasir təhsil nəzəriyyəsinin prinsiplərini dərk etmək qabiliyyətinə;
  - Müstəqil elmi tədqiqat işlərini aparmaq vərdişlərinə;
  - Kollektivdə fəaliyyət göstərmək bacarığına;
  - İnkişafetdirici, şəxsiyyətönümlü təlim və tərbiyədici təlim prinsiplərinin texnoloji parametrlərinə bələd olma bacarığına;
  - Xüsusi təhsil sistemində uşaq şəxsiyyətinin formalşamasının qanuna uyğunlarına aid biliklərə və onlardan səmərəli istifadə etmək bacarığına;
  - Xüsusi qayğıya ehtiyacı olan uşaqların valideynləri ilə birləşə fəaliyyət bacarığına;
  - Sağlamlıq imkanları məhdud şəxslərin diaqnostikasının təşkili bacarığına;
  - Sensor pozulmaları olan uşaqların tədris prosesinin təşkili bacarığına;
  - Autizm spektr pozulması olan şəxslərin sosial reabilitasiyasını həyata keçirmə bacarığına;
  - Dayaq-hərəkət aparatının pozulması olan uşaqlarla kompleks sistemli korreksiya işini aparmaq bacarığına;
  - Sağlamlıq imkanları məhdud şəxslərin problemlərinin forma və ağırlıq dərəcəsinə müvafiq korreksiya-reabilitasiya işini və sosial adaptasiya prosesini həyata keçirmə bacarığına;
  - İnkliuziv təhsilə cəlb olunan şəxslərlə işin aparılması bacarığına;
  - Korreksiya pedaqogikası istiqamətində yeni üsulların tətbiqi və fəaliyyətin təkmilləşməsi ilə bağlı layihələrin hazırlanması bacarığına;

- Xüsusi məktəblərdə xüsusi qayğıya ehtiyacı olan şagirdlərə həyat bilgisi üzrə biliklərin öyrədilməsi metodikasını tədris etmək bacarığına;
- Xüsusi məktəblərdə xüsusi qayğıya ehtiyacı olan şagirdlərə təsviri sənət üzrə biliklərin öyrədilməsi metodikasını tədris etmək bacarığına;
- Xüsusi məktəblərdə xüsusi qayğıya ehtiyacı olan şagirdlərə ana dili üzrə biliklərin öyrədilməsi metodikasını tədris etmək bacarığına;
- Xüsusi məktəblərdə xüsusi qayğıya ehtiyacı olan şagirdlərə texnologiya üzrə biliklərin öyrədilməsi metodikasını tədris etmək bacarığına;
- Xüsusi məktəblərdə şagirdlərə riyazi biliklərin öyrədiləməsi metodikasını tədris etmək bacarığına.

3. Təhsil Proqramının strukturu

3.1. “050111 - Korrəksiyaedici təlim” ixtisası minimum 240 (4 il) AKTS kreditindən ibarətdir. Kreditlər aşağıdakı şəkildə bölüşdürürlər:

Fənlərin sayı	Fənnin adı	AKTS krediti
	Ümumi fənlər	30
1	Azərbaycan tarixi. <i>Bu fənn Azərbaycanın dövlətçilik ənənələrinin yaranması, formalaşması və inkişafını öyrənir, müasir Azərbaycan dövlətçiliyinin formalaşmasında siyasi, ideoloji, iqtisadi, mədəni amillərin rolunu təhlil və tədqiq edilir. Müasir dünyada Azərbaycan dövlətinin yeri və rolu sistemli təhlil edilir.</i>	5
2	Azərbaycan dilində işgüzar və akademik kommunikasiya. <i>Bu fənn cərçivəsində tələbələrə Azərbaycan dilində təqdimat etmək, natiqlik, akademik və işgüzar yazı bacarıqlarının aşilanmasına xüsusi diqqət yetirilməlidir.</i>	4
3	Xarici dildə işgüzar və akademik kommunikasiya. <i>Bu fənn cərçivəsində tələbələrə ixtisası üzrə xarici dillərdən birində təqdimat etmək, natiqlik, akademik və işgüzar yazı, şifahi və yazılı bacarıqların aşilanmasına xüsusi diqqət yetirilməlidir.</i>	15
4	Seçmə fənlər (Seçmə fənlər ali təhsil müəssisəsi tərəfindən müəyyən edilir. Ixtisasın spesifikasiyadan asılı olaraq seçmə fənlərə əlavələr edilə bilər)	

	Fəlsəfə	
	Sosiologiya	
4.1	Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası və hüququn əsasları MənTİq Etika və estetika	3
4.2	İnformasiyanın idarə edilməsi Politologiya Sahibkarlığın əsasları və biznesə giriş	3
	İxtisas fənləri	120
	Pedaqogika.	
5.	Bu fənn pedaqoji prosesin mahiyyətini, qanuna uyğunluqlarını, prinsiplərini, metodlarını, vasitələrini, texnologiyalarını, məzminin, təşkil formalarını, sinfin idarə olunmasını mənimşayır, müasir pedaqoji ideyaları və təcrlübəni təlim-tərbiyə prosesini öyrənir.	5
6.	Psixologiya. Bu fənn müvafiq nəzəri və praktik çoxşaxəli problemləri ilə əlaqədar sistemli, elmi-pedaqoji, psixoloji təsəvvürləri müəyyənləşdirir, psixologiyanın vəzifələri, metodları, prinsipləri və hər bir yaş dövrünün özünəməxsus xüsusiyyətləri, müümə aspektləri haqqında geniş təsəvvürlər təqdim edir.	5
7.	Təhsildə İKT. Bu fənn İKT vasitələrinən istifadənin müasir usul və metodlarına, hesablama texnikası bazasında fəaliyyət göstərən multimediya texnologiyalarına, məlumatın daxil edilməsinə, toplanmasına, emalına, ötürülməsinə diqqət yetirir. Elektron tədris resursları və elektron ləvhənin təlim prosesində istifadə edilməsinə, innovasiyaların idarəedilməsinə, distant təhsil, videokonfransların təşkili, aparat, program vasitələri və internetdə axtarış sistemləri ilə işləməyi diqqətə çatdırır.	5
8.	Multikulturalizmə giriş. Bu fənn multikulturalizm haqqında ümumi anlayışları, onun inkişaf mərhələlərini, bu sahədə əsas nəzəriyyətlərin xüsusiyyətlərini, cəmiyyətdə mövcud olan etnik, irqi, dini və mədəni müraciəfliliklərin qorunması istiqamətində dövlətin apardığı siyaseti öyrədir. Azərbaycan Respublikasının multikulturalizm siyasetinin, sosial-mədəni proseslərin mahiyyətini, onun xüsusiyyətlərini və bu siyasetin ölkədə uğurla həyata keçirilməsinin	3

	<p>səbəblərini təhlil edir.</p>
9.	<p>Sosial psixologiya.</p> <p>Bu fənn öz sahəsi üzrə irəli sürüülen faktları, ideyaları müxtəlif sosial kateqoriyaların məzmun xarakteristikasını təqdim edir. Sosial psixologiyanın metodoloji və metodik məsələlərini, aparıcı sosial psixoloji metodların xüsusiyyətlərini və tədbiqi qaydalarını sistemli şəkildə təhlil edir.</p>
10.	<p>İnkişaf və yaş psixologiyası.</p> <p>Bu fənn çərçivəsində insanın psixi inkişafının dinamikasını, qanuna uyğunluqlarını, mexanizmini, hərəkətverici qüvvələrini, şəraitini, formallaşmaqda olan şəxsiyyətin xüsusiyyətlərini, onun bılıklarə yiyələnmə imkanları haqqında bılıkları psixoloji təhlil edir.</p>
11.	<p>Uşaq anatomiyası və fiziologiyası.</p> <p>Bu fənn fərdi inkişaf dövründə insan organizminin quruluş və funksiyasını, yaşla əlaqədar olaraq, ayrı-ayrı orqan və sistemlərdə baş verən dəyişikliklərin qanuna uyğunluqlarını təsvir edir.</p>
12.	<p>Xüsusi təhsil.</p> <p>Bu fənn uşaqların və əlillərin hüquqları haqqında tələb olunan əsas beynəlxalq və yerli dövlət sənədlərini bilərək təlim-tərbiyə prosesində tətbiqini izah edir. SIMŞ-ların kateqoriyası və kontingentini xüsusiyyətlərinə görə fərqləndirərək qruplaşdırmağı öyrədir.</p>
13.	<p>İnklüziv təhsil.</p> <p>Bu fənn təlim metodlarını bilərək təlimin diferensiallaşdırılması yollarını izah edir. Xüsusi qayğıya ehtiyacı olan uşaqların adaptasiya çətinliklərini nəzərdə alaraq sosial adaptasiyası, integrasiyası və sosial reabilitasiyası məsələlərini araşdırır.</p>
14.	<p>Loqopediya.</p> <p>Bu fənn çərçivəsində nitq qüsurlarının təsnifikasi, nitq patologiyalarının təsviri verilir. Nitq patologiyalarının xüsusiyyətlərinə differential diaqnostika və loqopedik təsir metodlarının tətbiqi yolları araşdırılır.</p>
15.	<p>İntellektual pozulmaları olan uşaqların erkən diaqnostikası, profilaktikası və reabilitasiyası.</p> <p>Bu fənn çərçivəsində intellektual pozulmaları olan uşaqların tipologiyası və təsnifatları, bunlara əsasən formaları təhlil edilir. Intellektual pozulmaları olan şəxslərin klinik-pedaqoji-psixoloji müayinə mərhələləri, erkən diaqnostik</p>

	metodları, profilaktika və reabilitasiya yolları izah edilir.
	Surdopedaqogika. Bu fənnin çərçivəsində eşitmə pozulmalarının xüsusiyyətləri, səviyyələri, differensial diaqnostika metodları araşdırılır. Eşitmə pozulmalarının səviyyələrini bilmərək təlim prosesinin planlaşdırılması və korreksiya mərhələləri öyrənilir. 6
16.	Həyat bilgisi və onun xüsusi məktəblərdə tədrisi metodikası. Bu fənnin təbiət və cəmiyyətdə baş verən hadisələr müşahidə edilir, müqayisə edilir və qanunauyğunluqlar araşdırılırlaşdırılaraq xüsusi məktəblərdə tədris etmə metodikalarını öyrədir. 5
17.	Tiflopedaqogika. Bu fənnin görəmə pozulmalarının xüsusiyyətləri, səviyyələri, differensial diaqnostika metodları araşdırılır. Görəmə pozulmalarının səviyyələrini bilmərək təlim prosesinin planlaşdırılması və korreksiya mərhələləri öyrənilir. 6
18.	Korreksiya pedaqogikası. Bu fənnin inkişafında pozulmaları olan müxtəlif yaş kateqoriyalı şəxslərin psixi və psixofiziki inkişafının ümumi və spesifik qanunauyğunluqlarını araşdırır, davranış və fəaliyyət xüsusiyyətlərini fərqləndirməyi öyrədir. SİMŞ-lərin psixoloji-pedaqoji müayinəsi üzrə işin təşkilini bilmərək, tətbiqi strukturunu təhlil edir. 6
19.	Təsviri sənət və onun xüsusi məktəblərdə tədrisi metodikası. Bu fənnin xüsusi məktəblərdə Azərbaycanın, dönya incəsənətinin görkəmlili nümayəndləri və onların əsərləri haqqında, təsviri sənət növlərini, onları təşkil edən əsas janrları ayıır, bunların xarakterik xüsusiyyətlərini, təsviri incəsənətin cəmiyyət həyatında əhəmiyyətini izah edir. 5
20.	Sağlamlıq imkanları məhdud uşaqların somatik və kliniki inkişafının xüsusiyyətləri. Bu fənnin çərçivəsində müxtəlif tipli sağlamlıq imkanları məhdud uşaqların xüsusiyyətləri təhlil edilir, diaqnostik və proqnostik meyarlar müəyyən edilir, psixoloji müayinə xəritəsi hazırlanır və mərkəzi sinir sisteminin ocaqları zədələnmələrinə müvafiq patologiyaların diaqnozlaşdırılması öyrənilir. 7
21.	Oliqofrenopedaqogika. Bu fənnin əqli geriliyin etiologiyasını aydınlaşdırır, patologiyaya müvafiq pedaqoji müayinə üsullarını seçərək differensial diaqnostika metodlarının
22.	

	<i>tədbiqi yollarını öyrədir. Əqli geriliyin müxtəlif formalarına əsasən korreksiya işinin məzmununu izah edir.</i>
	Riyaziyyat və onun xüsusi məktəblərdə tədrisi metodikası.
23.	<i>Bu fənn riyaziyyat təliminin prinsip və metodlarını onların xüsusi məktəblərdə tədris prosesində tədbiqi yollarını öyrədir.</i> 5
	Texnologiya və onun xüsusi məktəblərdə tədrisi metodikası.
24.	<i>Bu fənn xüsusi məktəblərdə əmək atətlərini, kağız, parça və müxtəlif materialları, onlardan məmulatların hazırlanma mərhələlərini təsvir edir.</i> 5
	Azərbaycan dili və onun xüsusi məktəblərdə tədrisi metodikası.
25.	<i>Bu fənn xüsusi məktəblərdə ana dilinin öyrənilməsində fəal (interaktiv) təlim metodlarından istifadə etməyi, ana dilinin tədrisi prosesində nitq nöqsanlarının islah olunması yollarını öyrədir.</i> 5
	Mülki müdafiə və ilkin tibbi yardım.
26.	<i>Bu fənn çərçivəsində tələbələrfovqəplədə hallarda əhalinin müdafiəsinin əvəz üsullarını, kollektiv mühafizə vasitələrini, ərazinin mühafizəsini, kollektiv və fərdi mühafizə vasitələrini öyrənirlər. Tələbələrə həkiməqədər toxırəsalınmaz yardım qaydalarını öyrədir.</i> 6
	Ali təhsil müəssisəsi tərəfindən müəyyən edilən fənlər¹
	<i>Burada olan fənlər hər bir ali təhsil müəssisəsi tərəfindən fərdi qaydada müəyyən edilir və həmin ixtisasın tədris planında əksini tapır.</i> 60
	Pedaqoji internatura. 30
	CƏMI 240

4. Tədris və öyrənmə

- 4.1. Tədris və öyrənmə mühiti elə təşkil olunmalıdır ki, tələbələr təhsil programında nəzərdə tutulan təlim nəticələrini əldə edə bilsinlər.

¹ Bu fənlər professor-müəllim heyətinin təcrübəsi, tədqiqat infrastrukturunu, yerli və beynəlxalq iş imkanları nəzərə alınaraq ali təhsil müəssisəsi tərəfindən təklif edilir. Ali təhsil müəssisəsi tərəfindən müəyyən edilən fənlər tələbələr üçün seçmə xarakteri daşımali, eləcə də tələbələrin xarici mübadilə proqramlarında iştirakına şərait yaratmalıdır.

- 4.2. Tədris və öyrənmə metodları müvafiq sənədlərdə (məsələn, müəllimin sillabusunda və s.) təsvir edilməli və ictimaiyyətə (məsələn, universitetin vəb sahifəsində, programın broşurlarında və s.) açıq olmalıdır.
- 4.3. Tədris və öyrənmə metodları innovativ təhsil təcrübələri nəzərə alınaraq davamlı şəkildə nəzərdən keçirilməli və təkmilləşdirilməlidir. Tədris və öyrənmə metodlarının müntəzəm şəkildə təkmilləşdirilməsi universitetin keyfiyyət təminatı sisteminin bir hissəsi olmalıdır.
- 4.4. Təlim prosesində fərqli tədris metodlarından istifadə edilməlidir. Bu metodlar tələbəyönümlü yanaşmanı və tələbələrin təlim prosesindəki fəal rol oynamasını təşviq etməlidir. İstifadə edilə biləcək tədris və öyrənmə metodlarına aşağıdakılardır nümunə olaraq göstərmək olar:
- mühazirə, seminarlar və praktiki tapşırıqlar;
  - təqdimatlar, müzakirələr və debatlar;
  - müstəqil iş/araşdırma (məsələn, praktiki nümunələrlə iş);
  - layihələr;
  - problemlərə əsaslanan tədris;
  - sahə işləri;
  - rol oyunları;
  - hesabatlar;
  - qrup qiymətləndirməsi;
  - ekspert metodu;
  - video və audio konfrans texnologiyaları;
  - video və audio mühazirələr;
  - distant təhsil;
  - stimulyasiyalar; və s.
- 4.5. Təhsildə nəzəriyyə və praktiki təlim arasında tarazlıq gözlənilməlidir. Əsas diqqət əmək bazarının dəyişən ehtiyaclarına uyğun olaraq praktiki bacarıqların gücləndirilməsinə yetirilməlidir.
- 4.6. Təhsil programı tələbələrin müstəqilliyini dəstəkləməli və ömürboyu təlim konsepsiyasını inkişaf etdirməlidir. Təhsil prosesinin sonunda tələbə hər hansı istiqamətdə müstəqil işləyə bilməli və təhsilini ömürboyu davam etdirməyi bacarmalıdır.

5. Qiymətləndirmə

- 5.1. Qiymətləndirmə cələ təşkil olunmalıdır ki, tələbələrin gözlənilən təlim nəticələrini əldə etmələri səmərəli şəkildə ölçülə bilinsin. Bu, əldə olunan irəliləyişi monitoring etməyə, təhsil programlarının nəticələrinə hansı dərəcədə nail olunduğunu qiymətləndirməyə, eləcə də

tələbərlə fikir mübadiləsinə şərait yaratmağa və təhsil proqramlarının təkmilləşdirilməsi üçün ilkin şərtlərin formallaşdırılmasına yardım etməlidir.

- 5.2. Qiymətləndirmə üsulları müvafiq sənədlərdə (məsələn, fənn proqramında, sillabusda və s.) təsvir edilməli və hamı üçün açıq (məsələn, universitetin vəb sahifəsində, proqramın broşurlarında və s.) olmalıdır.
- 5.3. Qiymətləndirmə üsulları innovativ tədris təcrübələri nəzərə alınaraq davamlı şəkildə nəzərdən keçirilməli və təkmilləşdirilməlidir. Qiymətləndirmə üsullarının müntazəm şəkildə yenilənməsi ali təhsil müəssisəsinin keyfiyyət təminatı sisteminin bir hissəsi olmalıdır.
- 5.4. Tədris prosesində fərqli qiymətləndirmə üsullarından istifadə edilməlidir. Bu üsullar tələbəyönümlü yanaşmanı və tələbələrin təlim prosesindəki fəal rol oynamasını təşviq etməlidir. İstifadə edilə biləcək qiymətləndirmə üsullarına nümunələr:
  - yazılı tapşırıqlar;
  - bılık və bacarıqlara dair testlər, kompüter əsaslı testlər;
  - şifahi təqdimatlar;
  - sorğular;
  - açıq müzakirələr;
  - praktika hesabatları, sahə işləri hesabatları;
  - praktikada, laboratoriyada müşahidələrə əsasən bacarıqların qiymətləndirilməsi;
  - layihə işlərinə dair hesabatlar;
  - portfolionun qiymətləndirilməsi;
  - frontal sorğu;
  - qrup şəklində və özünüqiymətləndirmə; və s.
- 5.5. Təlim nailiyyətlərinin qiymətləndirilməsində istifadə olunan üsullar aydın müəyyənləşdirilmiş meyarlara əsaslanmalıdır və təhsil mündətində tələbənin əldə etdiyi bılık, bacarıq və qabiliyyət səviyyəsini düzgün və etibarlı şəkildə müəyyən etməyə imkan verməlidir. Təlim nəticələrinin qiymətləndirilməsi zamanı müəllimlər şəffaflıq, qarəzsizlik, qarşılıqlı hörmət və humanistlik prinsiplərini rəhbər tutmalıdır.
- 5.6. Tələbələrə müəllimlərlə/qiymətləndiricilərlə təhsillərinin bütün aspektlərini, o cümlədən qiymətləndirmə prosesini müzakirə etmək imkanı verilməlidir. Ali təhsil müəssisəsi qiymətləndirmə prosesi, yaxud qiymətlə bağlı apelyasiya prosedurlarını müəyyən etməlidir.
- 5.7. Akademik etika təhsil prosesində önemli yer tutur. Tələbələrə akademik dürüstlüyə riayət etmək, plagiat problemini anlamaq öyrədilir. Onlar intellektual əməyin əqli mülkiyyət hüquqları barəsində məlumatlandırılmalıdır.

6. Proqramın və hər bir fənnin təlim nəticələri

- 6.1. Təhsil programının təlim nəticələri, eləcə də hər bir fənnin təlim nəticələrinin müəyyənləşdirilməsi və hər bir fənnin sillabusunun hazırlanması ali təhsil müəssisəsinin/akademik heyətin səlahiyyətindədir.
- 6.2. Təlim nəticələri hər bir ali təhsil müəssisəsi tərəfindən Əlavə 1-dəki formaya uyğun olaraq müəyyənləşdirilir. Təlim nəticələri matrisində (Əlavə 2) fənlərlə təlim nəticələri arasındakı əlaqə əks olunmalıdır.
- 6.3. Təhsil Proqramının cəmiyyətin və əmək bazarının dəyişən ehtiyaclarına cavab verən nəzəri və praktiki məzmunu təmin etməsi məqsədilə fənlərin sillabusları müntəzəm şəkildə yenilənməlidir.

7. İnfrastruktur və kadr potensialı

- 7.1. Təhsil Proqramının tədris, öyrənmə və qiymətləndirmə prosesi ali təhsil müəssisəsinin aşağıdakı infrastruktura malik olmasına zəruri edir:
  - Təhlükəsiz təhsil şəraitinə, təhsil fəaliyyəti üçün zəruri imkanlara malik binalara, maddi-texniki və tədris bazasına, təchiz olunmuş tədris kabinetlərinə və laboratoriyalara, auditoriyalara, texniki tədris vasitələrinə, kabinetlərə, yataqxanaya, su, istilik, elektrik sistemlərinə, internet xidmətlərinə, virtual muzeylərə, elektron kitabxanaya, zəngiz məlumat bazasına, məlumat axtarış sistemlərinə çıxışa malik olmalıdır.
- 7.2. Ali təhsil müəssisələrinin professor-müəllim heyəti, bir qayda olaraq, elmi dərəcəyə malik olur. Digər dövlət, yaxud özəl müəssisələrdən və ya digər müvafiq təşkilatlardan gələn şəxslər də tədrisə cəlb oluna bilərlər.

8. Pedaqoji internatura

- 8.1. Pedaqoji internatura tələbənin nəzəri biliklərinin praktikada tətbiqi, eləcə də peşə bacarıqlarının gücləndirilməsi baxımından önemlidir.
- 8.2. Pedaqoji internatura ümumtəhsil internat məktəblərində, integrasiya təlimli internat tipli təhsil müəssisələrində, xüsusi məktəblərdə və xüsusi internat məktəblərində, sağlamlıq imkanları məhdud uşaqlar üçün xüsusi məktəblərdə və internat məktəblərində, xüsusi qayğıya ehtiyacı olan uşaqlar üçün müəssisələrdə təşkil oluna bilər.
- 8.3. Pedaqoji internaturadan əvvəl ali təhsil müəssisəsi və pedaqoji internatura təşkil olunacaq ümumi təhsil müəssisəsi ilə müqavilə imzalanmalıdır. Eyni zamanda, tələbənin fərdi müraciəti əsasında onun ixtisasına uyğun digər ümumi təhsil müəssisəsində, o cümlədən xaricdə təcrübə keçməsinə icazə verilir. Müqavilədə şərtlər, tələbələrin hüquq və öhdəlikləri, digər zəruri təfərruatlar əks olunur.

- 8.4. Pedaqoji internaturanın qiymətləndirilməsi müvafiq icra hakimiyyəti orqanın müəyyən etdiyi qaydalarə əsasən həyata keçirilir.

9. Məşğulluq və ömürboyu təhsil

- 9.1. "050111 - Korreksiyaedici təlim" ixtisası üzrə Təhsil Proqramının məzunları xüsusi təhsil müəssisələrində (məktəbəqədər və məktəb), inklüziv məktəblərdə, korreksiya-reabilitasiya mərkəzlərində və uşaq poliklinikalarında xüsusi pedaqoq və loqoped olaraq işləyə bilər.
- 9.2. Ali təhsil müəssisəsi Təhsil Proqramının məzunlarının məşğulluğuna dair müntəzəm sorğular keçirməli, eləcə də vakant iş yerlərinə dair məlumatları öz vəb səhifəsində yerləşdirməlidir.
- 9.3. "050111 - Korreksiyaedici təlim" ixtisası üzrə bakalavr proqramının məzunlarının təhsillərini magistratura səviyyəsi üzrə müvafiq ixtisaslaşma seçim cədvəlinə əsasən magistr proqramlarında davam etdirə bilirlər.
- 9.4. Təhsil müddətində əldə olunan bilik, bacarıq və yanaşmalar məzunların müstəqil şəkildə ömürboyu təhsil almaları üçün ilkin şərtlərdəndir.

Razılışdırılmışdır:

Azərbaycan Respublikasının Təhsil

Təhsil ixtisasları qrupu üzrə

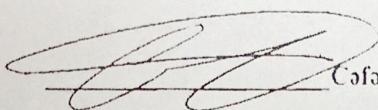
Nazirliyinin Aparat rəhbərinin müavini,

Dövlət Təhsil Proqramlarını hazırlayan

Elm, ali və orta ixtisas təhsili şöbəsinin müdürü

işçi qrupun sədri

Yaqub Piriyev

 Cəfər Cəfərov

"___" 2020-ci il.

“19” avqust 2020-ci il.